EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 29.5.2013
COM(2013) 356 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Estonska na rok 2013

a stanovisko Rady k programu stability Estonska na období 2012–2017

{SWD(2013) 356 final}

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Estonska na rok 2013

a stanovisko Rady k programu stability Estonska na období 2012–2017

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik[1], a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise[2],

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu[3],

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

po konzultaci s Hospodářským a finančním výborem,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 26. března 2010 schválila Evropská rada návrh Komise zahájit novou strategii pro růst a zaměstnanost, Evropa 2020, založenou na posílené koordinaci hospodářských politik, které se zaměří na klíčové oblasti, v nichž je třeba přijmout opatření, aby se posílil evropský potenciál pro udržitelný růst a konkurenceschopnost.

(2) Dne 13. července 2010 přijala Rada na základě návrhů Komise doporučení o hlavních směrech hospodářských politik členských států a Unie (na období 2010–2014) a dne 21. října 2010 přijala rozhodnutí o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států[4], které společně tvoří „integrované hlavní směry“. Členské státy byly vyzvány, aby vzaly integrované hlavní směry v úvahu v rámci svých vnitrostátních politik v oblasti hospodářství a zaměstnanosti.

(3) Dne 29. června 2012 přijaly hlavy států a předsedové vlád rozhodnutí o Paktu pro růst a zaměstnanost, jenž představuje jednotný rámec opatření na úrovni členských států, EU a eurozóny a využívá veškerých možných pák, nástrojů a politik. Rozhodli o krocích, které mají být podniknuty na úrovni členských států, a vyjádřili zejména plné odhodlání dosáhnout cílů strategie Evropa 2020 a naplnit doporučení určená jednotlivým zemím.

---

1 Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.
2 COM(2013) 356 final.
3 P7_TA(2013)0052 a P7_TA(2013)0053.
4 Rozhodnutí Rady 2013/208/EU ze dne 22. dubna 2013.

(4) Dne 6. července 2012 přijala Rada doporučení k národnímu programu reforem Estonska na rok 2012 a stanovisko k aktualizovanému programu stability Estonska na období 2011-2015.

(5) Dne 28. listopadu 2012 přijala Komise roční analýzu růstu[5], která zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2013. Téhož dne Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy přijala zprávu mechanismu varování[6], ve které není Estonsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.

(6) Dne 14. března 2013 potvrdila Evropská rada priority pro zajištění finanční stability, fiskální konsolidace a opatření na podporu růstu. Zdůraznila potřebu další diferencované fiskální konsolidace podporující růst, návratu ke standardním podmínkám pro poskytování úvěrů ekonomice, podpory růstu a konkurenceschopnosti, řešení nezaměstnanosti a sociálních dopadů krize a modernizace veřejné správy.

(7) Dne 30. dubna 2013 předložilo Estonsko svůj program stability na období 2012–2017 a národní program reforem na rok 2013. Aby se vzaly v úvahu jejich vzájemné vazby, byly oba programy posuzovány současně.

(8) Na základě posouzení letošního programu stability podle nařízení Rady (ES) č. 1466/97 se Rada domnívá, že makroekonomický scénář, na němž jsou založeny rozpočtové projekce programu, je na období 2013–2014, kdy se očekává průměrný růst HDP kolem 3,3 %, realistický. Prognóza útvarů Komise z jara 2013 počítá v období 2013–2014 s růstem HDP ve výši 3,5 %. V roce 2012 představoval celkový schodek rozpočtu Estonska 0,3 % HDP. Program potvrzuje předchozí střednědobý rozpočtový cíl, který spočívá ve vytváření strukturálního přebytku, což je ambicióznější než cíl požadovaný Paktem o stabilitě a růstu. Jelikož strukturální saldo Estonska skončilo v roce 2012 přebytkem, dosáhla země svého střednědobého rozpočtového cíle o rok dříve, než předpokládal její předchozí program. Cílem rozpočtové strategie nastíněné v programu stability je zajistit udržitelnou fiskální politiku, jež podporuje vyvážený růst, udržením střednědobého rozpočtového cíle a zároveň zajištěním dostatečných rozpočtových rezerv a snížením daňového zatížení práce. Program předpokládá, že plánovaný celkový schodek pro rok 2013 ve výši 0,5 % HDP se bude v průběhu daného období zlepšovat, v roce 2014 bude rozpočet vyvážený a následně přejde v přebytek. Podle celkového hodnocení nově vypočteného strukturálního rozpočtového salda včetně analýzy výdajového kritéria se Estonsko v roce 2013 výrazně neodchyluje od střednědobého rozpočtového cíle a v roce 2014 se vrátí ke strukturálnímu přebytku. Poměr dluhu k HDP je zřetelně pod 60 % a podle programu by po roce 2013 měl klesat tak, že se v letech 2015–2016 bude pohybovat okolo 9 %. Estonsko hodlá v roce 2013 zavést strukturální rozpočtové pravidlo v souladu s požadavky Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii. Toto pravidlo by mělo být doplněno posílením závazné povahy víceletých cílů na straně výdajů, jakmile bude toto rozpočtové pravidlo zavedeno.

(9) Pokud jde o trh práce, ačkoli míra zaměstnanosti nadále roste, přetrvávají určité překážky růstu, jež zahrnují trvající nezaměstnanost mládeže a dlouhodobou nezaměstnanost, nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi a rostoucí nedostatek pracovní síly včetně ztrát pracovní síly v důsledku dlouhodobých zdravotních problémů. Systém sociálních dávek by měl být upraven tak, aby byl

[5] COM(2012) 750 final.
[6] COM(2012) 751 final.

flexibilnější a lépe cílený, poskytoval podpůrné služby a pobídky pro nezaměstnané a neaktivní osoby, jež by mohly být znovu zaměstnány, a zároveň by měla být posílena aktivační opatření, aby bylo zaručeno, že se dostanou k těm, kteří je nejvíce potřebují. Nákladová efektivita výdajů na rodinnou politiku by se mohla zlepšit, aniž by to mělo dopad na rozpočet, mimo jiné převedením prostředků určených na rodičovské dávky na účinnější opatření jako například služby péče o dítě, což by mělo pozitivně ovlivnit zaměstnanost žen. Hospodářský rozvoj regionů by měl být koordinovanější, aby byly jeho výsledky viditelnější.

(10) V oblasti vzdělávání a odborné přípravy Estonsko částečně realizovalo doporučení z roku 2012: v roce 2012 byla přijata reforma vyššího vzdělávání a v roce 2013 má být přijata komplexní reforma odborného vzdělávání a přípravy. Zvláštní pozornost bude třeba věnovat tomu, aby se zajistilo dostatečné zapojení sociálních partnerů a tím dostatečný počet učňovských programů v rámci odborného vzdělávání. Důležitý závazek racionalizace sekundárního vzdělávání zůstává zatím nenaplněn. Stále relativně vysokou míru nezaměstnanosti mládeže je třeba řešit ve světle vysokého podílu osob bez profesního či odborného vzdělání. Řešení přístupu k celoživotnímu učení pro málo kvalifikované pracovníky je stále nedostatečné a opatření týkající se nezaměstnané mládeže ne vždy přesně odpovídají potřebám trhu práce, Neexistence propojení mezi veřejným výzkumným sektorem a ekonomikou i nadále brzdí růst produktivity a poškozuje konkurenceschopnost Estonska. Kromě toho zůstává vzhledem k malé velikosti ekonomiky určitou výzvou i internacionalizace a upřednostňování systému výzkumu a inovací.

(11) Energetická náročnost Estonska zůstává velmi vysoká. Ačkoliv vláda již podnikla určité kroky, její úsilí musí být větší, trvalé a se zvláštním důrazem kladeným na rekonstrukci obytných budov. Park nových osobních automobilů v Estonsku je energeticky nejnáročnější v EU a spotřebitelské zvyklosti se navzdory vyšší spotřební dani z pohonných hmot nemění. Pokud Estonsko nepřijme další opatření, je nepravděpodobné, že splní své cíle týkající se emisí skleníkových plynů, zejména nepodnikne-li žádné kroky v oblasti dopravy a bydlení. Vlivem nedostatečného přeshraničního propojení také pokračuje relativní izolovanost estonského trhu s energií.

(12) Poskytování služeb, jež musí ze zákona zajišťovat orgány místní správy, je ve většině odvětví, zejména v oblasti dlouhodobé péče, podpory rodiny, zdravotní péče, vzdělávání a dopravních služeb, neefektivní. Důvodem je malá správní kapacita orgánů místní správy a nepoměru mezi jejich příjmy a přenesenou odpovědností. V souvislosti se zlepšením místní správy dosud nebyl přijat žádný proveditelný plán.

(13) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Estonska. Posoudila program stability i národní program reforem. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Estonsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, a to vzhledem k nutnosti posílit celkovou správu ekonomických záležitostí v Evropské unii tím, že pro rozhodování členských států budou poskytnuty vstupy na úrovni EU. Její doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení 1 až 5.

(14) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada estonský program stability a její stanovisko[7] je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení 1.

[7] Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

(15) V kontextu evropského semestru provedla Komise analýzu hospodářské politiky eurozóny jako celku. Na základě toho Rada vydala konkrétní doporučení určená členským státům, které jako měnu používají euro. Estonsko by mělo rovněž zajistit, aby byla tato doporučení zavedena včas a v plném rozsahu,

DOPORUČUJE, aby Estonsko v období 2013–2014 provedlo tato opatření:

1. Uskutečňovat prorůstovou fiskální politiku a zachovat zdravou fiskální pozici, jak bylo plánováno, tak aby bylo zajištěno splnění střednědobého rozpočtového cíle během programového období. Doplnit plánované rozpočtové pravidlo o závaznější víceletá pravidla pro výdaje v střednědobém rozpočtovém rámci a pokračovat ve zvyšování efektivity veřejných výdajů.

2. Zlepšit motivaci k práci propojením jednotlivých existujících systémů sociálních dávek a zvýšením flexibility a cíleným přidělováním dávek. Zlepšit poskytování sociálních služeb, včetně péče o dítě, a zároveň zvýšit účinnost a nákladovou efektivitu rodinné politiky. Posílit aktivační opatření, aby se dlouhodobě nezaměstnaným a osobám pobírajícím dávky v invaliditě a dávky v případě pracovní neschopnosti usnadnil návrat na trh práce. Zavést koordinovanou strategii na podporu hospodářského rozvoje v regionech s vysokou nezaměstnaností.

3. Pokračovat v úsilí o zlepšení systémů vzdělávání a odborné přípravy tak, aby více odpovídaly potřebám pracovního trhu, mimo jiné i větším zapojením sociálních partnerů a zaváděním cílených opatření k řešení nezaměstnanosti mládeže. Výrazně zvýšit účast málo kvalifikovaných osob v programech celoživotního učení. Zvýšit úsilí o upřednostňování a internacionalizaci systémů výzkumu a inovací a posílit spolupráci mezi podnikovým sektorem a vysokoškolskými a výzkumnými institucemi.

4. Zlepšit energetickou účinnost, zejména budov a dopravy, a posílit environmentální pobídky týkající se vozidel a odpadu a za tím účelem zvážit zdanění osobních automobilů a/nebo vyšší spotřební daň z pohonných hmot. Intenzivněji budovat přeshraniční propojení v oblasti energetiky s cílem diverzifikovat zdroje energií a podpořit konkurenci na trhu s energií.

5. Lépe vyvážit poměr mezi příjmy orgánů místní správy a jejich přenesenou odpovědností. Zlepšit efektivitu orgánů místní správy a zajistit kvalitní poskytování místních veřejných služeb.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda